

CONVIURE SENSE SOROLL

Dades del centre

Pedagogium Cos (Sant Boi de Llobregat)

Tel.: 936401066

a/e: a8025496@xtec.cat

Espais web: www.pedagogium-cos.cat

Presentació

Un projecte interdisciplinari sobre el so, el soroll i la contaminació acústica, que implica tota la comunitat educativa i proposa actuacions per millorar la qualitat de vida a l'escola i a casa.

Nivell Educatiu: infantil, primària, secundària.

Àmbit temàtic de l'activitat: so i soroll

Context d'acció: curricular

Tipus d'activitat: projecte de centre. Jornada

Durada: forma part de l'acció curricular de diferents àrees. La preparació, unes tres setmanes; la jornada, una setmana.

Objectius de l'activitat

- Treballar des de les diferents àrees la problemàtica del soroll al centre docent.
- Conscienciar el professorat, l'alumnat i tota la comunitat educativa dels nivells de soroll del nostre entorn.
- Potenciar la participació i el compromís de l'alumnat de primària i de secundària.
- Aprendre que és el so, el soroll i saber les conseqüències de l'excés de soroll sobre la salut.
- Cercar i aplicar solucions per tal de reduir el soroll en tot l'àmbit escolar.
- Conèixer les problemàtiques generades per la contaminació acústica.
- Desenvolupar projectes i activitats d'aprenentatge en cada nivell acadèmic al voltant del tema del so i el soroll
- Implicar a tota la comunitat educativa.
- Intentar aconseguir la complicitat de les famílies per estendre el projecte a la seva vida quotidiana.
- Millorar la convivència al centre.

Seqüenciació de les activitats: descripció metodològica i programació cronològica

---

Cal destacar que moltes d'aquestes activitats estan incloses directament en les programacions d'aula dels diferents professors/es, intentant integrar el tema del soroll i la contaminació acústica en els diferents aprenentatges i nivells educatius.

El projecte “*Conviure sense Soroll*” es divideix en tres àmbits d'actuació:

1. ÀMBIT CURRICULAR

Treball a l'aula entorn el concepte de soroll:

- Què és?
- Com es percep?
- Com es mesura?
- Què és la contaminació acústica?
- Quines són les principals fonts de soroll ambiental?
- Quins són els seus efectes?
- Quina és la legislació referent?
- Com es pot controlar?

Tots aquests coneixements es treballen des de les diferents àrees curriculars i des de l'educació infantil fins a l'educació secundària, cosa que converteix aquest projecte en el projecte educatiu general de centre. És per això que cada professor/a integra en les seves activitats d'aula el tema del soroll com a element de referència.

2. ÀMBIT ESCOLAR

Des d'aquest àmbit es treballa per estendre el tema a tots els altres aspectes de la vida quotidiana de la comunitat educativa: regular el soroll, en la mesura que es pugui, a les entrades i sortides del centre escolar, en els canvis d'aula, als patis i als moments d'esbarjo, al menjador, a les hores de permanències, a les activitats extraescolars, etc. Es realitzen activitats diverses dirigides a aplicar les mesures de control del soroll. Es considera altament important aquest àmbit ja que és en aquests espais on s'ha detectat un increment més gran del soroll.

3. ÀMBIT FAMILIAR

És important estendre també el projecte fora de l'escola. Les famílies juguen un paper molt important a l'hora de conscienciar nens/es i nois/es de la importància de reduir la contaminació acústica en la nostra vida quotidiana. La tasca docent no pot quedar reduïda al recinte escolar i cal que tota la comunitat educativa eduqui els infants en valors de convivència, respecte i protecció del medi ambient.

L'aplicació del projecte es realitza en cada un d'aquests àmbits a partir de les fases d'aplicació següents:

1.ª fase: Diagnosi

En aquesta primera fase es pretén fer una diagnosi, el més acurada possible, del problema que representa l'excés de soroll a l'escola. És per això que es valoraran els aspectes següents:

- Quin és el grau de soroll dins de les aules?
- Quin és el grau de soroll dins del recinte acadèmic?
- Què provoca el soroll excessiu?

Aquesta anàlisi de la situació es fa amb la implicació de tota la comunitat educativa.

2.ª fase: Reflexió i elaboració de propostes d'actuació

En una segona fase, i un cop analitzada la situació i conscienciada tota la comunitat, es realitza una reflexió de la situació i una elaboració de propostes d'actuació sorgides des del personal docent, l'alumnat, el personal administratiu i de serveis i l'AMPA. Per tal de fer operatiu i viu el projecte es crea una *Comissió de Seguiment* formada per:

- 1 professor/a de cada etapa (infantil/primària/ESO)
- 1 membre de l'equip directiu

- 1 membre de l'AMPA
- 1 membre del personal administratiu i de serveis
- 1 alumne/a de C.S. de Primària
- 1 alumne/a de cada nivell d'ESO

Aquesta comissió vetlla pel desenvolupament del projecte al llarg del curs escolar, analitza les diverses aportacions i observacions fetes i n'avalua l'aplicació.

3.ª fase: Aplicació de les mesures d'actuació

En una tercera fase s'apliquen totes les mesures d'actuació plantejades tant si són de caire general com particular a l'aula i/o a d'altres activitats concretes.

4.ª fase: Anàlisi i valoració del projecte

En una darrera fase, els diferents grups-aula, claustre de professorat, Consell Escolar, AMPA, fan una anàlisi i valoració de l'aplicació i de les millores obtingudes. Aquestes són traspassades a la Comissió de Seguiment que elabora un document definitiu amb totes les aportacions:

- Aconseguir audímetres per tal de poder mesurar el nivell de soroll que hi ha en les diferents activitats escolars i ajudar a prendre consciència de la situació.
- Realitzar i exposar un mapa sonor del centre.
- Desenvolupar diferents projectes d'aula dedicats al tema del soroll.
- Crear una campanya visual i permanent de sensibilització sobre el tema amb cartells, murals, eslògans, ...
- Dur a terme la "setmana sense soroll"
- Ampliar els càrrecs d'aula de l'alumnat creant la figura del responsable de control sonor.

Calendari de les actuacions

1.ª i 2.ª fase: 1r trimestre (setembre/ desembre de 2010)

- Aplicació de la diagnosi
- Creació de la Comissió de Seguiment
- Elaboració del document marc del projecte
- Recollida de propostes d'actuació

3.ª fase: 2n i 3r trimestre (gener – juny de 2011)

- Aplicació de les propostes d'actuació
- Desenvolupament d'activitats d'aprenentatge

4.ª fase: fi de curs (juny de 2011)

- Valoració final per part dels implicats (instrument d'avaluació)
- Recollida de valoracions i elaboració del document definitiu.

Lliurament dels resultats i propostes de continuïtat a principis de setembre de 2011.

Activitats

ACTIVITATS A INFANTIL:

Taller de música i so, representació del conte per part dels alumnes de secundària.

ACTIVITATS A PRIMARIA-SECUNDÀRIA:

- Xerrades en power point a alumnat de primària i secundària sobre "Conviure amb el soroll" impartit pels alumnes de 3r i 4t ESO
- Vídeo "El soroll" del grup musical els Pets
- Vídeo "El soroll a la feina"
- Concursos de cartells amb consells, normes i recordatoris sobre el "soroll" i el "silenci".
- Concurs de logotips i pictogrames amb aplicació de programes de dibuix informàtics.
- Concursos de poesia i narració sobre el "so", "soroll", "silenci".
- Concurs de contes per a representar a alumnes d'infantil.
- Efectuar un mapa de soroll de l'escola, utilitzant un sonòmetre i representant les dades gràficament.
- Concurs per a dissenyar una senyalització que ens indiqui "SILENCI" i que es col·locarà estratègicament per l'escola
- Enquesta sobre "Conviure sense el soroll". Recollida de dades i realització de gràfiques i diagrames dels resultats obtinguts. L'enquesta, en lloc de amb fotocòpies, es va fer informàticament.
- Cloenda de la setmana "Conviure sense el soroll". Dediquem uns minuts de silenci als afectats pel terratrèmol i pel tsunami del Japó. Formem una gran bandera del Japó col·locant un gomet vermell a mesura que ens anem col·locant al pati de l'escola de manera radial.

Continguts clau, àrees implicades, transversalitat

Llengües estrangeres: elaboració de material audiovisual en anglès i francès.

Domini dels llenguatges visual-plàstic, informàtic, escrit, oral, matemàtic, científic, medi i entorn.

Competències i processos que es treballen de forma destacada

De les vuit competències bàsiques, aquesta proposta educativa desenvolupa principalment:

- La competència d'autonomia i iniciativa personal
- La competència d'aprendre a aprendre
- La competència social i ciutadana

Participació

Els grups de treball són grups heterogenis i formats de manera voluntària.

Regidoria de Mediambient i la Guàrdia urbana: explicació del funcionament del sonòmetre, i la confecció del mapa sonor del centre.

GAES. Hem pogut visitar el centre de GAES i fer audiometries a alumnes de cicle mitjà de primària i als que van participar de secundària.

Suggeriments i orientacions didàctiques

Nosaltres varem voler que, els grups, els fessin i organitzessin els mateixos alumnes; per tant, van ser grups heterogenis. Vam poder observar que el seu nivell d'autoexigència augmentava

respecte d'altres activitats més dirigides, de la seva actitud habitual a l'escola i dels companys. Vam incloure propostes seves dins del projecte, com la representació del conte, i també noves diapositives al power point.

Recursos materials i humans

Jocs:

Activitat: JOC DEL TELÈFON

Tipologia: experimentació

Objectiu: adonar-se que el so, a més de viatjar per l'aire, viatja a través dels objectes sòlids

Desenvolupament: construïm un telèfon amb dos iogurts i un fil. Fem un forat al fons del iogurt, hi passem el fil i fem un nus a l'extrem de manera que, encara que el fil quedi tibant, no s'escapi pel forat. Repetim l'operació a l'altre extrem del fil amb un altre iogurt. Per parelles, un nen parlarà dins del iogurt i l'altre (amb el fil tibant), escoltarà per l'altre iogurt. Cal evitar parlar fort per evitar que el so arribi per l'aire.

Activitat: ENS HEM QUEDAT SORDS!

Tipologia: experimentació

Objectiu: adonar-se dels efectes negatius del soroll

Desenvolupament: dividim els participants en tres equips. El primer tindrà objectes que emetin un soroll elevat, el segon serà instruït per protegir-se del soroll (pressionant les orelles i tancant el canal auditiu), i el tercer grup no es protegirà. El grup sorollós començarà a actuar, mentre uns es protegeixen del soroll i d'altres no. En acabar, l'educador/a dictarà unes paraules fluixet i els participants les anotaran. Els nens i les nenes protegits, en general, cometran menys errors. Ha de quedar clar al joc que no es tracta d'una competició, sinó d'un experiment en col·laboració.

Activitat: EL SO I LA VEU

Tipologia: experimentació

Objectiu: verificar que davant sons forts hi ha una tendència a alçar la veu

Desenvolupament: es demana a un/a nen/a que escolti música a través d'uns auriculars i que llegeixi un text a la vegada. Un cop comenci la lectura, anirem pujant el volum de la música mentre la resta escoltem com llegeix. Observarem com qui llegeix anirà augmentant el volum de veu i que, en parar la música, el baixarà de nou al nivell inicial.

Programes TIC: utilització del power point. Programes de dibuix per fer logotip del silenci a l'ESO. Realització de fotografies i gravació en vídeo càmera de l'acte final **silenci solidari**.

Persones implicades: Alumnes de segon curs ESO i professorat.

Difusió

Publicació de les activitats a la pàgina web i a la revista del centre.

Avaluació

Es valora molt positivament, ja que s'ha treballat a tota l'escola des d'infantil fins l'ESO, amb molta participació d'alumnat i de professorat. La cloenda de la setmana s'ha fet amb tota l'escola reunida al pati: hem dedicat 5 minuts de silenci al poble del Japó, un acte simbòlic de solidaritat.

Ens han funcionat molt bé els grups heterogenis. Ens agradaria poder integrar dins l'àrea de socials el soroll al llarg de la història.